

והאלים

פרשת וירא
תשפ"ו

יושב

לע"נ יעקב דאב בן צבי

העלון נכתב על ידי: מנחם ריביץ

נגד ההגיון

המשנה למלך היסס לרגע, הרי הוא הבטיח למלך שלא יתערב על כלום, אבל אז חשב לעצמו: "כוונת המלך בטח הייתה כדי שלא אפסיד, אבל אני יודע שכאן זה רווח בטוח", הוא קם, הוריד את בגדיו והוכיח לכולם שאכן אין לו כתם לידה ולמורת רוחו של המלך גרף לידו את הכסף.

כאשר חזר המשנה אל מלכו, הוא פרס בפניו את הישגיו, ואחרי שהציג את ההסכמים הוציא את השק עם מאה אלף מטבעות הזהב והניחו אחר כבוד על השולחן.

לשאלת המלך מה זה, אמר המשנה בגאווה: "זאת מתנה שהבאתי למלך כשהוכחתי למלך השכן

שהמודיעין שלו טעה לגבי". לבקשת המלך הוא סיפר כל מה שאירע, והיה מופתע

מתגובת המלך: "המלך שאירח אותך התערב איתי על עשרה מיליון זהובים שהוא יצליח לגרום לך להתפשט מול כולם.

אז עכשיו, גם הפסדתי בהתערבות, גם הפסדתי עשרה מיליונים, וגם המשנה למלך שלי הפך את עצמו לצחוק בפני קהל ועדה".

אומרת הגמרא בשבת (פט.) שלעתיד לבא יאמר לו הקב"ה לאברהם אבינו: "בניך חטאו לי", ואברהם יאמר לפניו "רבש"ע ימחו על קדושת שמך". יפנה הקב"ה ליעקב שכיוון שהיה לו צער גידול בנים יכול להיות וירחם, ויאמר לו: "בניך חטאו", וגם הוא יאמר לפניו: "רבש"ע ימחו על קדושת שמך".

ולבסוף יפנה ליצחק באותה הטענה: "בניך חטאו לי",

המשך בעמוד הבא

מפורסם המשל של הסבא מנובהרדוק זצ"ל על מלך אחד ששלח את המשנה למלך אל הממלכה השכנה לשאת ולתת בעניינים שונים, אבל הזהיר אותו מראש, כשאתה נמצא שם אל תתערב ואל תהמר אל שום דבר. המשנה למלך הסכים ויצא לדרכו.

בממלכה השכנה קיבלו אותו בטקס מלכותי מרשים וקבלת פנים שראויה למעמד המכובד. בתום הביקור, אחרי שנוצרו קשרי אמון אישיים בין המשנה למלך לבין אנשי הממלכה המארחת, ולאחר שנחתמו הסכים במגוון תחומים שעתידים לשפר את חיי תושבי שתי

הממלכות, התכנסו שוב כולם לטקס פרידה מרשים לא פחות מטקס קבלת הפנים.

ואז, כמשיח לפי תומו אמר המלך המארח: "עם כל מה שראית כאן בימי שהותך, עדיין לא ראית את הדבר המוצלח ביותר שיש לנו בממלכה, וזאת משום שאותו אי

אפשר לראות. יש לנו את המודיעין הטוב בעולם, המודיעין שלנו מפעיל רשת מרגלים שיוודעים הכל על כולם. עוד לפני שהגעת כבר ידעתי עליך הכל ידידי, אפילו שיש לך כתם לידה בצורת כוכב באמצע הגב".

המשנה למלך גיחך: "הוד מעלתו, אולי שירות המודיעין שלך טוב, אבל בכך הם טעו, אין לי שום כתם לידה". "זה לא יכול להיות!" התרעם המלך: "הם לא טועים אף פעם, אני מוכן להביא לך מאה אלף זהובים כמתנה לממלכתך אם תוריד את החולצה ותוכיח לי שהמודיעין שלי טעה".

בא גם אתה להיות שותף בהפצת

העלון ותזכה את יקירך:

4663MR@GMAIL.COM

לעילוי נשמת: בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל

אסתר הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל,

אילן בן סוזן ז"ל.

לרפואת: אברהם צבי בן שרה, בנימין בן אלישבע, מתן בן טלי.

העלון השבוע

הוקדש:

כולו כליל לה' אין לו לעצמו כלום רק קרבת אלקים ותו לא. למדרגה זו לא זכו לא אברהם ולא יעקב רק יצחק זכה לה.

וזה הפשט במה שפירש רש"י על הפסוק: "וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור" שם פירש: "למה לא נאמר זכירה ביצחק? אלא אפרו של יצחק נראה לפני צבור ומונח על המזבח", זכירה הוא דבר שצריך הזכרה, אבל דבר הדבוק אתו לא צריך להזכיר אותו, שהרי הוא איתו תמיד. בשעה שאמר הקב"ה לאברהם אבינו בניך חטאו אמר ימחו על קדושת שמך וכן יעקב אבינו ענה כן מפני שהם לא זכו למדה זו שזכה בה יצחק אבינו. רק יצחק אבינו זכה לקירבה זו של אפרו מונח לפניו, הוא הדביק עצמו אל הקב"ה והשתתף עמו ולכן הוא יכול לדבר עם הקב"ה כמו בעל דבר. הוא יכול לומר לה' חצי עלי וחצי עליך, שהרי הם שותפים, וככה שותפים מדברים.

אברהם אבינו וגם יעקב אבינו ידעו את החשבון הזה, רק שהם לא היו שותפים ולכן לא היו יכולים לשאת ולתת ככה עם ה', אבל יצחק אבינו מדבר איתו כמו כל שותף המדבר עם שותפו והוא המוכשר להציע חשבון זה להקב"ה.

בסוף הקטע מביאה הגמ' שכל העם יקלסו את יצחק, ויאמר להם יצחק עד שאתם מקלסין, לי קלסו להקב"ה. והפירוש הזה הוא שיאמר להם: "אתם מקלסים אותי, אבל זאת טעות! שבעקידה התקרבותי אליו בקירבה גדולה עד שנהייתי שותף שלו וזאת כל מעלתי, שאני תלוי בהקב"ה ומרגיש שאין לי כלום מלבדו. לכן גם אתם אל תקלסו אותי, אלא קלסו את הקב"ה".

חשבונות כולם יודעים לעשות, בנסיונות כולם עומדים, אבל האם ברגע שלעמוד לצד ה' עומד נגד ההגיון נדע גם אז לבחור נכון, לבחור בריבון כל העולמים?

ויצחק יאמר: "רבש"ע בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם 'בני בכורי', ועכשיו אתה אומר כי בני הם ולא בניך? ובנוסף, כמה כבר יכול להיות שחטאו? הרי שנותיו של אדם שבעים שנה, תוריד מזה עשרים שנים ראשונות בהם אתה לא מעניש. מהחמישים שנשארו, תוריד עשרים וחמש כיוון שחצי מהזמן הם ישנים, ובזמן זה הם לא חוטאים. מזה תוריד גם את הזמן בו הם מתפללים, אוכלים ומתפנים, כמה כבר נשאר? שתיים עשרה וחצי שנה, בוא נתחלק אני אקח חצי ואתה חצי, ואם לא תרצה לקחת חצי אני אקח הכל, הרי עליתי על המזבח למענך".

שאל הרב וויכפאגל זצוק"ל וכי לא ידעו אברהם ויעקב את החשבון שעשה יצחק? הרי זהו חשבון פשוט שלכאורה כל אחד יכול לעשות. ואם נחשוב שדווקא יצחק יכל לומר זאת לה' בגלל שלו יש את הטענה שעלה על המזבח, הרי גם אברהם נזרק לכבשן האש על קידוש ה'.

ההסבר הוא שקיים הבדל בין מסירות נפשו של אברהם למסירות נפשו של יצחק. אברהם אבינו מסר את נפשו לרדת לתוך כבשן האש מכח אמונתו בקב"ה, כאשר מציבים לאדם את הבחירה בין עבודה זרה לבין דביקות בה', השכל מחייב מחייב אותו לקיים את רצון הבורא ועל זה מסר את נפשו.

אבל, כאשר אברהם אומר ליצחק כי הצטוו להעלותו על המזבח, זהו דבר שהולך נגד השכל. איך יעלה על הדעת שה' יצווה דבר כזה? הרי הבטיח לאברהם שמיצחק יקרא לו זרע, ולמרות שהיה זה נגד ההגיון, לא נמנע יצחק מהמעמד והסכים להעקד. מסירות נפש כזו עולה הרבה על מסירות נפש שניתנת להבנה.

יצחק מסר לקב"ה את כל עתידו, הוא לא עשה שום חשבון שדבר זה הוא נגד השכל בשעה שהסכים לעקידה ומסר כל מהותו לקב"ה. בכך הוא נעשה עולה תמימה,

למי קראת זקן?!

לתשובה

חפש את הרב מנחם רביץ:

או בטלפון 0733-578-562